

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET

MERELHOF OUDE TEMPELLAAN TE SOESTERBERG

**Quicksan Flora- en faunawet
Merelhof Oude Tempellaan te Soesterberg**

S. van Dijk & M. van Delft

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET MERELHOF OUDE TEMPELLAAN TE SOESTERBERG

In opdracht van Gemeente Soest, oktober 2014

© 2014 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 8212 39 119 BO1
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst en samenstelling: S. van Dijk
Veldonderzoek & foto's: S. van Dijk,

Projectnummer: 2014-84
Wijze van citeren: Dijk, van S., 2014. Quicksan Flora-
en faunawet Merelhof Oude Tem-
pellaan te Soesterberg. Ecologisch
Adviesbureau Viridis, Culemborg

In opdracht van: Gemeente Soest
Contactpersoon: Dhr. J. Simon

Status: Definitief 13 oktober 2014
Controle: M. van Delft

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2013, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en context	1
1.2	Onderzoeksvragen	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Plangebied en werkzaamheden	3
2.1	Ligging van het plangebied	3
2.2	Omschrijving van de werkzaamheden	3
2.3	Impressie en omschrijving plangebied	4
3	Wettelijk kader en beschermde soorten	6
3.1	Relevante natuurwetgeving	6
3.2	Flora- en faunawet	6
4	Onderzoeksmethode	9
4.1	Literatuuronderzoek	9
4.2	Veldonderzoek	9

4.3	Analyse	9
5	Resultaten en effectbeoordeling	11
5.1	Vaatplanten	11
5.2	Grondgebonden zoogdiersoorten	11
5.3	Vleermuizen	11
5.4	Vogels	13
5.5	Amfibieën	14
5.6	Reptielen	14
5.7	Ongewervelde diersoorten	14
6	Conclusie	15
6.1	Conclusie	15
7	Literatuur	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Enkele jaren geleden heeft de gemeente Soest het perceel Oude Tempellaan 2 – 4 gekocht. Oude Tempellaan 2 was een kantoor van Defensie, genaamd de Merelhof. Het is gekocht uit strategische overwegingen. Als het volkstuinencomplex achter dit perceel zou veranderen in een woonwijk, zou de toegang via dit perceel kunnen lopen. Die mogelijke woningbouw zal zich voorlopig niet voordoen. Volkstuinen zijn weer helemaal in. Toch wordt de mogelijkheid van een weg over de achterzijde van het perceel open gehouden.

De rest wil de gemeente verkopen: De Merelhof zelf (nr. 2) en de latere dienstwoning (nr. 4). De woningen hebben te koop gestaan, maar niemand wilde het kopen. Daarom heeft de gemeente gezocht naar een gunstiger verkaveling. Die is gemaakt. Voor en achter de twee bestaande panden is ruimte voor nog twee vrijstaande woningen.

Om de verkoop van de bestaande en nieuwe panden mogelijk te maken gaat de gemeente een nieuw bestemmingsplan maken. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan heeft gemeente Soest gevraagd een quickscan van de Flora- en faunawet uit te voeren.

1.2 Onderzoeksvragen

De uitvoering van de plannen kan gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende (beschermde) flora en fauna. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet wil gemeente Soest antwoord op de volgende vragen:

- Zijn in het onderzoeksgebied strikt beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden eventuele aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ingrepen? Zo ja, welke?
- Is het noodzakelijk eventueel optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het te verwachten dat het noodzakelijk is om aanvullend onderzoek uit te voeren en een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Flora- en faunawet uit te voeren.

1.3 Leeswijzer

In voorliggende rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 is het plangebied en de voorgenomen ingreep beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven en vervolgens zijn in hoofdstuk 5 de resultaten van het onderzoek gepresenteerd (inclusief effectenbeoordeling). De conclusie is in hoofdstuk 6 beschreven. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Ligging van het plangebied

Het onderzoeksgebied bestaat uit het perceel aan de Oude Tempellaan 2 - 4 te Soesterberg (figuur 1). Het terrein grenst aan de noordkant aan de Banningstraat en aan de oostkant aan de Oude Tempellaan. Ten westen van het plangebied zijn volkstuintjes aanwezig. Het perceel bevindt zich in een bosrijke omgeving.

2.2 Omschrijving van de werkzaamheden

De bedrijfspanden zullen worden gesloopt. De twee woningen blijven behouden. Op het perceel zullen twee nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd: één aan de noordkant en één aan de zuidkant (figuur 3).

Figuur 1 | Overzicht van de ligging van het onderzoeksgebied aan de Oude Tempelweg 2 – 4 in Soesterberg.

Begrenzing onderzoeksgebied.

2.3 Impressie en omschrijving plangebied

Op het perceel is een voormalig kantoor van Defensie De Merelhof (nr. 2) aanwezig en een dienstwoning (nr. 4). Achter het voormalige kantoor is een langgerekt bedrijfspand aanwezig. Ook tussen de twee woningen is bedrijfsruimte aanwezig. Hierdoor sluit de bebouwing op elkaar aan. Verder is direct naast het voormalig kantoor een losstaand schuurtje aanwezig.

Het plangebied bestaat voornamelijk uit bos. Het gaat vooral om zomereik. Er zijn enkele grotere bomen met dikke stammen, maar de meeste zomereiken hebben een smalle en hoge stam. Verspreid over het plangebied zijn enkele grote esdoorns aanwezig en er is ook opslag van esdoorn. Met name in het zuidelijke deel zijn ook beuken aanwezig, evenals Amerikaanse eiken. De ondergroei is in het noordelijke deel dicht met vooral hulst. Hier en elders in het plangebied is als ondergroei ook braam, klimop en opslag van di-

verse bomen en struiken als esdoorn, vogelkers en berk.

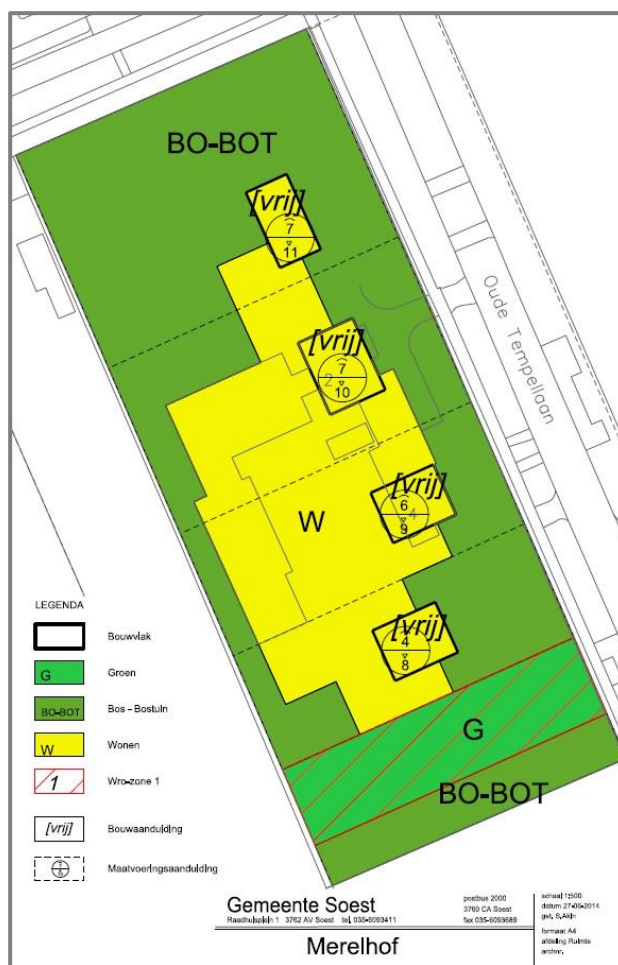
Er zijn twee grotere open plekken (buiten de bebouwing). In het noorden is een open plek omringd door bomen. Het maakt een verwilderde indruk en dreigt vanaf de randen dicht te groeien met soorten als Canadese guldenroede, braam, klimop en opslag van bomen en struiken. De open plek rond het zuidelijke woonhuis bestaat uit gazon. Bij beide open plekken is een vijver aanwezig.

Het zuidelijkste deel van het onderzoeksgebied maakt een verwilderde indruk. Er staan enkele grote bomen (vooral Amerikaanse eik, esdoorn en beuk) en de open ondergroei heeft een kniehoge ruige vegetatie van onder andere braam.

Figuur 2 | Globale weergave huidige situatie

Figuur 3 | Verbeelding van het plan voor de percelen (bron: gemeente Soest)

Foto 1 | Noordelijk deel van het plangebied met verruigde tuin en bos

Foto 2 | Vijver direct ten noorden van de bebouwing.

Foto 3 | Verbinding tussen de woonhuizen

Foto 4 | Westkant van het langgerekte te slopen bedrijfspand

Foto 5 | Tuin van zuidelijke woning met kleine vijver

Foto 6 | Niet bebouwde zuidelijke deel van onderzoeksgebied met verwilderde situatie

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

3.1 Relevante natuurwetgeving

De natuurwetgeving en het natuurbeleid in Nederland zijn ondergebracht in verschillende wetten en regels. De natuurwaarden in Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Ook buiten deze beschermde gebieden zijn verschillende soorten planten en dieren beschermd door de Flora- en faunawet. Tenslotte bestaat in Nederland de Ecologische Hoofdstructuur, waarvoor de provincies beleid maken.

De voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk negatieve effecten op aanwezige strikt beschermde soorten flora en fauna veroorzaken. Het is daarom noodzakelijk te onderzoeken welke strikt beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied en wat de effecten van de ingrepen zijn op deze soorten. Om dit inzicht te verkrijgen is een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is alleen (met uitzondering van de zorgplicht) van toepassing op de in de wet aangewezen beschermde soorten. Dit zijn alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle soorten amfibieën en reptielen, bepaalde soorten vissen (met uitzondering van soorten van de Visserijwet 1963) en alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten. Bovendien is een aantal planten- en diersoorten aangewezen als zijnde beschermde soorten. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om er voor te zorgen dat de in het wild levende soorten zoveel mogelijk 'met rust gelaten' worden.

Op 21 februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur betreffende Art. 75 van de Flora- en faunawet van kracht geworden. Hierbij wordt onderscheid tussen de soorten aangebracht, waarbij onderstaande drie groepen worden onderscheiden.

➤ Tabel 1: Algemene soorten

Voor deze soorten geldt dat voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling wordt verleend. Er hoeft geen ontheffing van Art. 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wel is op de ingrepen de zorgplicht van toepassing. De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving.

In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet vanwege de geldende vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

➤ Tabel 2: Overige soorten

Voor deze soorten geldt dat bij ruimtelijke activiteiten en voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud geen ontheffing Art. 75 van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Zolang een dergelijke gedragscode nog niet is geformuleerd zijn werkzaamheden met effecten op deze soorten wel ontheffingsplichtig.

De soorten genoemd in tabel 2 van de Flora- en faunawet zijn in feite middelzwaar beschermd. Om de leesbaarheid van de rapportage te bevorderen wordt in de tekst geen verschil gemaakt tussen strikt en middelzwaar beschermde soorten. Beide categorieën worden aangeduid met 'strikt beschermd' omdat zonder gedragscode dezelfde mitigerende maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen. In onderhavig project worden geen werkzaamheden onder een gedragscode uitgevoerd.

➤ Tabel 3: Bijzondere soorten

Dit zijn soorten die vermeld staan in bijlagen van de Habitatrichtlijn en alle vogelsoorten. Voor deze soorten geldt dat voor ruimtelijke ingrepen een ontheffing aangevraagd moet worden van Art. 75 van de Flora-

en faunawet. Voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud hoeft voor soorten van tabel 3 geen ontheffing Art. 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode.

➤ *Vogellijst*

Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Tijdens het broedseizoen zijn ook de nesten van vogels be-

schermd. De Flora- en faunawet kent geen standaard periode voor het broedseizoen. In 2009 is de lijst aangepast met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd (zie kader). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De wetgever verstaat onder vaste verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: buizerd en ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een toetsing in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Hiermee is de ecologische waarde van het gebied doormiddel van een verkennend natuurwaardenonderzoek in kaart gebracht. Zo wordt eveneens het voorkomen van beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet bepaald. Het verkennend natuurwaardenonderzoek omvat zowel een literatuur- als een veldonderzoek. De gebruikte onderzoeksmethode wordt hieronder beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Bij het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van reeds bekende verspreidingsgegevens van planten en dieren. Deze zijn o.a. afkomstig uit de database van Ecologisch Adviesbureau Viridis. Bureau Viridis voert namelijk veel onderzoek uit in Provincie Utrecht en heeft daardoor een gedegen gebiedskennis verkregen en een betrouwbare databank opgebouwd.

Aanvullend zijn verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen en verscheidene relevante websites geraadpleegd. Het bronnenonderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten zoals broedvogels met jaarrond beschermde nesten en amfibieën, reptielen, vaatplanten en vleermuizen. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied verwacht kunnen worden.

4.2 Veldonderzoek

Naast een literatuuronderzoek heeft Bureau Viridis een veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft

plaatsgevonden op 7 oktober 2014. Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreinge-steldheid en *expert judgement* beoordeeld of in het plangebied beschermde soorten voorkomen. Er is eveneens beoordeeld of voor beschermde soorten geschikte biotopen aanwezig zijn. Daarnaast is gekeken of aanvullend specialistisch onderzoek noodzakelijk is om de aanwezigheid van soorten en de effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen.

Tijdens het veldonderzoek is het onderzoeksgebied onderzocht op geschiktheid voor soorten uit de soortgroepen vaatplanten, grondgebonden zoogdier-soorten, vleermuizen, vogels, amfibieën, reptielen en ongewervelde dieren. De bebouwing en de bomen zijn beoordeeld op geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen en vogels en hier is naar sporen gezocht.

4.3 Analyse

De uit literatuurstudie en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens zijn geanalyseerd om na te gaan of bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden.

Wanneer uit het onderzoek bleek dat strikt beschermde soorten voorkomen is een effectenanalyse opgesteld. In de effectenanalyse zijn de effecten op de aanwezige soorten beschreven. Er is daarbij aangegeven of en hoe negatieve effecten zo veel als mogelijk voorkomen kunnen worden. In het geval dat negatieve effecten ondanks het nemen van mitigerende maatregelen niet te voorkomen zijn, is het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

5 Resultaten en effectbeoordeling

Hierna zijn de resultaten van het literatuuronderzoek en de veldinventarisatie per soortgroep besproken. Daarbij is per soortgroep een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op strikt beschermde plant- of diersoorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

5.1 Vaatplanten

Er zijn geen strikt beschermde vaatplanten aangetroffen. Er worden ook geen strikt beschermde soorten verwacht op basis van terreingesteldheid en verspreidingsgebied. In de ondergroei van het bos in het noordelijke deel groeit veel lelietje-van-dalen. Mogelijk zijn in het voorjaar bloeiende stinzenplanten aanwezig. In oktober kon dat niet worden vastgesteld.

Op het veldje in het noordelijke deel is muizenoor aanwezig en ook bosaardbei (*Fragaria spec.*). In de noordelijke vijver komt witte waterlelie voor.

Er zijn twee grotere open plekken (buiten de bebouwing). In het noorden is een open plek omringd door bomen. Het maakt een verwilderde indruk en dreigt vanaf de randen dicht te groeien met soorten als Canadese guldenroede, braam, klimop en opslag van bomen en struiken. De open plek rond het zuidelijke woonhuis bestaat uit gazon. Bij beide open plekken is een vijver aanwezig.

Effectbeoordeling vaatplanten

Ondanks dat het veldonderzoek is uitgevoerd in een minder geschikte periode voor het inventariseren van planten, is er op basis van *expert judgement* beoordeeld dat het voorkomen van strikt beschermde plantensoorten uitgesloten is. Dergelijke soorten worden op basis van de aanwezige habitat niet verwacht.

5.2 Grondgebonden zoogdiersoorten

In de omgeving van het onderzoeksgebied kunnen strikt beschermde diersoorten verwacht worden, zoals das, boommartel en eekhoorn. In het onderzoeksgebied zijn bij het veldbezoek geen aanwijzin-

gen gevonden voor de aanwezigheid van strikt beschermde soorten, zoals sporen, verblijfplaatsen en wissels. In de bomen zijn geen holtes aangetroffen die voor boommarters geschikt zijn. Van eekhoorns zijn geen nesten aanwezig, maar vermoedelijk vormt het plangebied wel een onderdeel van het foerageergebied van eekhoorns. De bewoner van nr.2 heeft weleens eekhoorns gezien op het terrein. De aanwezigheid van dassen is onwaarschijnlijk door het ontbreken van aanwijzingen en er is ook geen goed foerageergebied, zoals maisakkers, in de nabijheid. Andere strikt beschermde grondgebonden zoogdieren worden op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop niet verwacht.

Effectbeoordeling grondgebonden zoogdiersoorten

Het plangebied wordt vermoedelijk af en toe gebruikt als foerageergebied door eekhoorns. Wanneer het bos in tact blijft, zoals weergegeven in het plan (figuur 3) is redelijkerwijs niet te verwachten dat de uitvoering van de plannen effecten heeft op eekhoorns. Andere soorten grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht.

5.3 Vleermuizen

Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen kan onderscheid gemaakt worden in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Op basis van literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden.

Het terrein is zeer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De combinatie van open plekken en eikenbos maakt het aantrekkelijk. Er zijn tenminste twee bomen met openingen gevonden: een grote linde en een grote esdoorn. Mogelijk bevinden zich in deze bomen holtes die geschikt zijn als verblijfplaats. De linde bevindt zich net ten noorden van de hoek die het langgerekte bedrijfspand maakt. De esdoorn staat in het meest zuidelijke deel. Beide bomen staan in het 'groene' deel, dat in het plan als 'bos-bostuin' staat aangemerkt (figuur 3).

In de te slopen bebouwing zijn meerdere voor vleermuizen toegankelijke ruimtes aanwezig die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats. In het bedrijfspand dat de woningen verbindt is een houten koof aanwezig. Bij een regenpijp is hier toegang toe (foto 7). Bij de regenpijp zijn vleermuiskeutels gevonden. De bewoner van nr.2 meldt dat hij hier vaak vleermuizen ziet in- en uitvliegen. Het grote langgerekte bedrijfspand heeft een spouwmuur die op enkele plekken toegankelijk is: bij de aanhechting van regenpijpen (foto 8), bij een verticale spleet (foto 8) en bij enkele open stootvoegen. Ook zijn er enkele ronde gaten in

de muur aanwezig. In een klein gat waren vleermuiskeutels aanwezig (foto 9). Het kleine schuurtje direct ten zuiden van de woning op nr.2 is geheel strak afgewerkt en biedt geen mogelijkheden voor vogelnesten of verblijfplaatsen van vleermuizen. De fietsenschuur direct aan de Oude Tempellaan heeft een zeer open constructie. Ook dit is ongeschikt als vleermuisverblijfplaats of als broedgelegenheid voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

Effectbeoordeling vleermuizen

In de te slopen bebouwing zijn mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Op twee plekken zijn

Foto 7 | Opening in houten randconstructie op de verbinding tussen de woningen. Vleermuiskeutels zijn hier aanwezig.

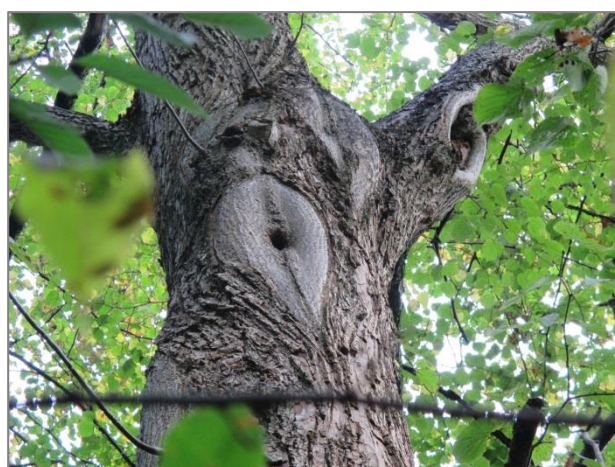
Foto 8 | Voorbeelden van openingen die toegang tot de spouwmuur bieden. Hier aan de westkant van het lange bedrijfspand.

Foto 9 | Boorgat in westelijke muur van langgerekte bedrijfspand. Hierin waren vleermuiskeutels aanwezig.

Foto 10 | Een van de openingen hoog in de linde. De linde staat direct ten noorden van de hoek van het bedrijfspand. Mogelijk zijn er voor vleermuizen geschikte holtes aanwezig in de boom.

uitwerpselen gevonden. Bij één ervan (de houten koof) meldt de bewoner bovendien in- en uitvliegen- de vleermuizen. Op meerdere plekken is de spouw- muur van het langgerekte bedrijfspand toegankelijk. Omdat er ramen open staan van het langgerekte be- drijfspan is er de mogelijkheid dat vleermuizen via het raam een verblijfplaats binnen kunnen vinden. De ruimtes worden gebruikt als opslag. Omdat er geen onderzoek binnen kon worden verricht, kan niet wor- den uitgesloten dat zich hier verblijfplaatsen bevin- den.

Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermui- zen in de te slopen bebouwing is noodzakelijk. Er zijn bomen met openingen aanwezig, maar deze vallen buiten het nieuw in te richten deel.

5.4 Vogels

In het plangebied is bekeken of er jaarrond be- schermde nestplaatsen van vogels aanwezig zijn in de bomen en de te verwijderen bedrijfspanden. Ook is gezocht naar nesten van en geschikte nestgelegen- heid voor algemene broedvogels.

De te slopen bebouwing heeft een plat dak van bitu- men, al dan niet met grind. Het langgerekte bedrijfs- pand heeft een smal metalen randje langs het dak. Hier ontbreekt geschikte nestgelegenheid voor ge- bouw bewonende vogelsoorten met jaarrond be- schermde nesten als gierzwaluw en huismus. Het be- drijfspan dat de verbinding vormt tussen de wonin- gen heeft aan de westkant een houten koof die door de ruimte naast een regenpijp toegankelijk is. Op de

regenpijp zijn veel mestsporen aanwezig. Het is niet duidelijk om welke vogelsoort het gaat. Vermoedelijk betreft het spreeuw, maar huismus kan niet worden uitgesloten.

In het langgerekte bedrijfspand zijn op drie plekken achter ruimtes in de muur nestjes van mos gevonden, vermoedelijk van koolmees of pimpelmees. Het gaat in twee gevallen om de ruimte boven een regenpijp en in één geval om een groot geboord gat.

In een eik aan de noordkant hangt op circa 6 meter hoogte een bosuilenkast. De bewoner van nr. 2 meldt dat de kast jaarlijks, ook dit jaar, bezet is door bosui- len en dat er jongen uitvliegen. Door de grote hoogte kon bij het veldbezoek niet in de kast gekeken wor- den.

In de bomen en struiken in het plangebied is veel broedgelegenheid voor algemene broedvogels als merels en roodborstjes.

Effectbeoordeling vogels

Jaarrond beschermde nesten in het langgerekte te slopen bedrijfspand zijn uitgesloten. Het bedrijfspand tussen de woningen heeft broedvogels in de houten koof. Het is niet uit te sluiten dat het om huismus gaat. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd. De bosuilenkast hangt in het deel dat volgens het plan bos blijft.

Nader onderzoek naar de soort broedvogel (mogelijk huismus) in de houten koof is noodzakelijk.

Foto 11 | Bosuilenkast. Volgens bewoner jaarlijks bezet.

Foto 12 | Door de opening boven de regenpijp toegang tot een mezenestje in het langgerekte bedrijfspand

5.5 Amfibieën

Er zijn in het onderzoeksgebied twee vijvers aanwezig. De noordelijke vijver is het grootst en heeft een verlandingszone met een dichte oevervegetatie. De kleine vijver heeft fijnbladige watervegetatie en een bodem van dode bladeren. Beide vijvers zijn geschikt als voortplantingswater voor amfibieën, zoals kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad. Gelet op het verspreidingsgebied en de bosachtige omgeving kan hier ook kamsalamander voorkomen. Er zijn voor de soort tevens volop overwinteringsplekken aanwezig in de omgeving, waaronder takkenbossen. Kamsalamanders zijn strikt beschermd. Ook kan de aanwezigheid van de strikt beschermde poelkikker niet worden uitgesloten.

Effectbeoordeling amfibieën

Het voorkomen van strikt beschermde amfibiesoorten in en rond de vijvers kan niet worden uitgesloten. Mogelijk komt kamsalamander er voor en mogelijk ook poelkikker. Tijdens het veldbezoek in oktober kon dit niet worden onderzocht. Kamsalamanders hebben dan reeds het water verlaten en door de koude omstandigheden zijn kikkers niet of nauwelijks actief.

Wanneer het voor de uitvoering van de plannen nodig is om de vijvers te dempen is het daarom aan te bevelen nader onderzoek te doen naar amfibieën in de geschikte tijd.

5.6 Reptielen

In de omgeving van Soesterberg komen vier reptielsoorten voor: zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang. Voor zandhagedis ontbreekt geschikt leefgebied. De kans dat de andere soorten op het terrein voorkomen is klein, maar kan niet op voorhand worden uitgesloten. Met name in het noordelijke veldje is er kans.

Effectbeoordeling reptielen

Bij het nader onderzoek in het onderzoeksgebied dient gelet te worden op zonnende dieren, met name op het noordelijke veldje (hazelworm) en bij de vijvers (ringslang).

5.7 Ongewervelde diersoorten

Strikt beschermde ongewervelde diersoorten stellen zeer specifieke eisen aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling ongewerveld diersoorten

Het is uitgesloten dat er negatieve effecten zijn voor strikt beschermde ongewervelde dieren.

6 Conclusie

6.1 Conclusie

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- **Zijn in het plangebied strikt beschermde plant- of diersoorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?**

Op basis van de resultaten van de quickscan is duidelijk geworden dat er mogelijk vleermuizen verblijven in de te slopen verbinding tussen de woningen. Daarnaast zijn er (potentieel) geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in het te slopen bedrijfspand en boomholtes. Jaarlijks broed er een bosuil in een kast in het plangebied.

De aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen en de functie van de te slopen opstanden voor vleermuizen dient nader onderzocht te worden. Daarnaast moet de aanwezigheid van huismussen en beschermde soorten amfibieën en reptielen nader onderzocht worden in de juiste onderzoeksperiode.

- **Ondervinden aanwezige strikt beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?**

Vleermuizen en eventueel aanwezige huismussen kunnen negatieve effecten ondervinden van de sloop van de opstanden. Wanneer vleermuizen in boomholtes aanwezig zijn kunnen door kapwerkzaamheden negatieve effecten optreden. De bosuil en eventueel aanwezige amfibieën en reptielen kunnen negatieve effecten ondervinden van werkzaamheden aan de groenstructuren en vijvers.

- **Is het noodzakelijk eventueel optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?**

Wanneer verblijfplaatsen van vleermuizen en huismussen verdwijnen door sloopwerkzaamheden dienen deze gemitigeerd te worden door tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden en de nieuwbouw of de te behouden woningen geschikt te maken voor deze soorten.

Negatieve effecten op vleermuisverblijven in bomen, bosuil en eventueel aanwezige amfibieën en reptielen kunnen voorkomen worden door de planning van de werkzaamheden aan te passen op de aanwezige soorten. Bijvoorbeeld werken buiten de broedperiode van bosuil. Daarnaast zullen effecten beperkt worden door de groenstructuren en vijvers zo veel als mogelijk te behouden.

- **Is het noodzakelijk om aanvullend onderzoek uit te voeren en een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?**

Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van:

- Vleermuisverblijfplaatsen in de te slopen opstanden en boomholtes (periode mei-juli en aug-sept)
- Broedlocaties van huismussen in de te slopen opstanden (periode mei-juli)
- Aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën en reptielen (mei-juli)

Wanneer door sloop- of kapwerkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen en/of huismussen worden aangetast is het noodzakelijk een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen.

7 Literatuur

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Van Laar, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M., 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Bijlsma, R.G., 1993
Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels. Uitgeverij Schuijt & Co, Haarlem
- Creemers, R.C.M. & Delft, J.J.C.W. van, (redactie), 2009.
De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Heijkers, D, de Jong, Th & Krekels, R., 2004.
Actieplan Kamsalamander en Ringslang, Gelderse Vallei en Eemvallei. in opdracht van: Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei & Samenwerkingsverband natuurorganisaties Gelderse Vallei.
- Husting, F. & Vergeer, J., 2002.
Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000 Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Twisk, P., Diepenbeek, A. van & Bekker, J.P., 2010.
Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Zoogdiervereniging, 2014
Verspreidingsgegevens van inheemse zoogdieren via www.zoogdiervereniging.nl.